

Nr 222.

Ankom till riksdagens kansli den 10 juni 1920 kl. $\frac{1}{2}$ 6 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
anslag för medling i arbetstvister m. m.*

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov (nr 1) hade Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 10) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition, som kunde komma att i ämnet avlätas, på extra stat för år 1921 beräkna ett förslagsanslag av 75,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän med mera för medling i arbetstvister.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 19 mars 1920 dagtecknad proposition (nr 373), vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

1:o) att på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister;

2:o) att till bestridande av kostnaderna för en central skiljenämnd för vissa arbetstvister anvisa dels på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 60,000 kronor, dels ock på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 30,000 kronor; samt

3:o) att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda skiljedomare i arbetstvister anvisa dels på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 20,000 kronor, dels ock på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser anvisande av medel till bestridande av kostnaderna för en central skiljenämnd för vissa arbetstvister, har icke givit utskottet anledning till erinran. Däremot har utskottet funnit sig icke kunna tillstyrka beviljande av medel för ersättning åt förlikningsmännen m. m. samt åt särskilda skiljedomare i arbetstvister i den omfattning, Kungl. Maj:t ifrågasatt. De av Kungl. Maj:t föreslagna arvoden för förlikningsmännen samt nyssnämnda skiljedomare synas nämligen utskottet böra underkastas viss jämkning.

Utskottet har hos socialstyrelsen anhållit om uppgift å förlikningsmännens arvoden åren 1914, 1918 och 1919 samt å antalet sammanträden i de särskilda distrikten sagda år. Uppgift å antalet sammanträden år 1919 har utskottet dock icke kunnat erhålla. Arvodenas storlek samt antalet sammanträden framgå av nedanstående tabell:

Distrikt.	Arvoden			Antal sammanträden.	
	1914.	1918.	1919.	1914.	1918.
I.	5,000	5,000	5,000	42	236
II.	2,000	2,000	3,000	8	7
III.	4,000	4,000	5,000	17	56
IV.	4,000	4,000	5,000	18	107
V.	3,000	3,000	4,000	6	19
VI.	3,000	4,000	5,000	32	49
VII.	1,200	1,200	2,000	2	12

Å arvodena ifråga hava förlikningsmännen under åren 1918 och 1919 åtnjutit dyrtidstillägg enligt gällande bestämmelser.

Enligt det nu framlagda förslaget skulle arvoden till förlikningsmännen i de olika distrikten utgå för år räknat med nedanstående belopp, nämligen till förlikningsmannen

i första eller Mälardalens län	distrikt	11,000	kronor
» andra »	östra distriktet	8,400	»
» tredje »	södra »	11,000	»
» fjärde »	västra »	11,000	»
» femte »	mellersta »	9,600	»
» sjätte »	nedre norra »	9,600	»
samt i sjunde »	övre norra »	4,200	»

eller tillhopa 64,800 kronor

Å dessa arvoden skulle dyrtidstillägg icke beräknas.

Då utskottet, såsom ovan nämnts, funnit sig böra förorda vissa jämkningar i de av Kungl. Maj:t sålunda föreslagna arvodena, har detta skett dels med hänsyn därtill, att förlikningsmännen vid vissa arbetskonflikter av extra ordinär beskaffenhet erhålla särskilda — större eller mindre — extra arvoden, dels ock på grund av att i vissa dylika konflikter särskilda förlikningsmän tillkallas. Utskottet anser sig böra föreslå, att arvodet till förlikningsmannen i första distriktet bestämmes till 11,000 kronor, i andra distriktet till 7,000 kronor, i tredje och fjärde distriktet till 10,000 kronor, i femte distriktet till 8,000 kronor, i sjätte distriktet till 9,000 kronor samt i sjunde distriktet till 4,000 kronor. Med fastställandet av dessa arvoden synes en bättre proportion mellan för uppdragets fullgörande hittills erforderlig tid inom de respektive distrikten och arvodesbeloppen erhållas. Vid bifall till utskottets förslag härutinnan kan det av Kungl. Maj:t äskade anslaget för ersättning åt förlikningsmän m. m. nedsättas med i runt tal 6,000 kronor till 144,000 kronor.

Beträffande härefter de för de särskilda skiljedomarne i arbetstvister föreslagna årsarvodena, har utskottet funnit dessa kunna nedsättas till 500 kronor. Någon minskning i det av Kungl. Maj:t för ändamålet begärda anslaget har utskottet dock ansett sig icke böra föreslå.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag av 144,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister;

b) till bestridande av kostnaderna för en central skiljenämnd för vissa arbetstvister anvisa dels på extra

stat för år 1921 ett förslagsanslag av 60,000 kronor, dels ock på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 30,000 kronor; samt

c) såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda skiljedomare i arbetstvister anvisa dels på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 20,000 kronor, dels ock på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

Stockholm den 10 juni 1920.

På statsutskottets vägnar:

A. ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *J. Nilsson* i i Skottlandshus, *N. A. Nilsson*, *H. F. Lamm*, *Ollas A. Ericsson*, *J. L. Widell*, *C. G. Ekman*, *O. U. B. Olsson*, *O. Bergqvist*, *E. A. Hallin* och *C. I. Asplund* samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén*, *W. Bäckström*, *C. R. Jansson* i Falun, *J. Erlansson*, *A. J. Andersson* i Gäfle, *O. Nilsson* i Örebro, *J. Jönsson* i Slätåker, *A. Mossberg*, *S. E. J. Lübeck* och *J. D. Norman*.

Reservation:

av herrar *J. Erlansson* och *J. D. Norman*.
